

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Zehra Zümrüt SELÇUK tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Türkiye’de çalışma yaşamının hala çözölememiş ağır sorunlardan birisi de, meslek hastalıklarıdır. Meslek hastalıkları, 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda; Sigortalının çalıştırıldığı işin niteliğine göre, tekrarlanan bir sebeple veya işin yürütüm şartları yüzünden uğradığı geçici veya sürekli hastalık, sakatlık ve ruhi özörlölük halleri olarak tanımlanmaktadır. Türkiye’de meslek hastalıkları 5 gruba ayrılmış olup, ölkemizde sadece Ankara, İstanbul ve Zonguldak’ta meslek hastalıkları hastanesi vardır.

Meslek Hastalıklarının %100’ü öngörölabilir ve önlenelirdir. Kontrol yöntemleri doğru şekilde uygulandığında ve gerekli risk yönetimi çalışmaları yapıldığında, işletmelerde meslek hastalıklarının önüne geçilebilir. Meslek hastalıklarının önlenmesi, hastalıklar meydana gelmeden önce risklerin tanımlanmasına ve tehlikelerin ortadan kaldırılmasına bağılıdır. Ancak ölkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği alanındaki en büyük sorunlardan biri de, gerçek durumu yansıtmayan istatistiklerdir. Tanı ve bildirim aşamasındaki eksiklikler nedeniyle, meslek hastalıkları ile ilgili gerçek tablo maalesef ortaya çıkmamaktadır.

Ancak, işverenlerin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini almaması, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müfettişlerinin ve ilgili resmi yetkili kurumların, iş yerlerinde yeterli ve etkin denetimleri yapmamaları nedeniyle, seramik sektöründe çalışan işçilerimiz açısından da bir meslek hastalığı olan ve tedavisi olmayan silikozis hastalığı çok büyük boyutlara ulaşmış durumdadır. Silikozis de diğer meslek hastalıkları gibi %100’ü öngörölabilir ve önlenelir bir meslek hastalığıdır. 2010 yılından bu yana meslek hastalıkları hastanelerinden ve tıp faköltelerinden alınan raporlar, seramik sektöründe çalışan işçilerin, geri dönüşü olmayan, öölümcöl bir hastalık olan silikozise yakalandığını göstermektedir. Üstelik bu raporlar Yüksek Sağlık Kurulu, Merkez Sağlık

Kurulu, Adli Tıp gibi Türkiye’de sağlıkla ilgili konularda, en üst kurullar olarak tanımlanabilecek kurumlar tarafından onaylanarak alınmış raporlardır. Buna rağmen gereken önlemler alınmamaktadır.

Bunun uygulamada birçok sebebi vardır. Ülkemizde “tıbbi meslek hastalıkları tanı sisteminin” olmaması, işyeri hekimlerinin işverenden ücret alarak işverene bağlı olarak çalışması, meslek hastalığının ortaya çıkması halinde işverenlerin tazminat ödeme riski ile karşı karşıya kalmaları nedeniyle işverenin meslek hastalığının hastaneye bildirilmesini engelleyebilmesi, kayıt dışı istihdam ve merdiven altı atölyeler, taşeron sisteminin yaygınlaşması, Türkiye’de sendikalaşmanın %10 düzeyinde olması, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müfettişlerinin işyerlerini sıklıkla ve yeterli düzeyde denetlememesi, meslek hastalığı tanısı konulmasının zorlu bir süreç olması ve işçilerin de kendilerine çalışamaz raporu verilmesi halinde işsiz kalacakları endişesi ile hastaneyi gitmek istememeleri gibi nedenlerle, ülkemizde meslek hastalıklarının çok önemli bir bölümü kayıt altına alınamamaktadır. Meslek hastalığına yakalananların ancak %1-1,5’u ancak resmi kayıtlara girmektedir. Yani maalesef Türkiye’de mesleki hastalıkları gizlenmektedir. Seramik sektöründeki silikozis hastalığı da sayısal olarak gizlenmektedir. Oysa meslek hastalıkları konusundaki doğru verilerin tespit edilmesi, işçilerin hastalıklara yakalanmasını önleyecek ve hayatlarının kurtarılmasını sağlayacaktır.

Bugün, seramik sektöründe çalışan işçiler açısından risk günden güne artmaktadır. Üstelik de tedavisi olmayan, ölümcül bir hastalık olan silikozis hastalığı diğer meslek hastalıkları gibi öngörülebilir ve önlenabilir bir hastalıktır. Anayasa’nın 17. Maddesi ve Avrupa İnsan Hakları sözleşmesinin 2. Maddesi gereği devlet, işçilerin yaşam hakkı ve sağlığını korumakla yükümlüdür. Anayasal bir zorunluluk olan bu yükümlülüğün yerine getirmek iktidarların sorumluluğundadır.

Bu çerçevede;

- 1)2002 yılından bugüne kadar yıllar bazından ayrı ayrı belirtilmek üzere, seramik sektöründe çalışanlardan silikozis hastalığı nedeniyle hastanelere müracaat eden işçi sayısı kaçtır?
- 2)2002 yılından bugüne kadar yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere seramik sektöründe çalışıp silikozis hastalığına yakalanması nedeniyle iş gücünü kısmen yitiren ve malulen emekli olan toplamda kaç işçi vardır?

3)2002 yılından bugüne kadar, yıllar bazında ayrı ayrı belirtilmek üzere seramik sektöründe çalışanlardan silikozis hastalığı nedeniyle yaşamını yitiren işçi sayısı kaçtır?

4)2002 yılından bugüne kadar seramik sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinden kaç denetlenmiştir?

5)2002 yılından bugüne kadar yıllar bazından ayrı ayrı belirtilmek üzere iş sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına uymamaları nedeniyle seramik sektöründe faaliyet gösteren kaç iş yerine, ne kadar idari para cezası kesilmiştir?

6)Seramik sektöründe çalışan işçilerin silikozis hastalığına yakalanmaması için gerekli tedbirler alınmakta mıdır? Tedbir alınıyor ise ne gibi tedbirler alınmaktadır?